

Capitolul 21

Starea veșnică și mireasa în glorie în Împărăție

Introducere

În capitolul 20 am fost conduși până la sfârșitul istoriei omului pe pământ. Ultimul eveniment în timp este învierea celor care au murit în păcatele lor. După aceea, în trecerea spre eternitate, urmează judecata acestor morți. Ceea ce urmează acum este o viziune nouă în care se dezvelesc unele caracteristici esențiale ale stării veșnice minunate, care va fi introdusă după sfârșitul Împărăției de o mie de ani. În primele opt versete ale acestui al 21-lea capitol găsim comunicări detaliate despre starea veșnică, ca și în oricare altă parte a Cuvântului inspirat al lui Dumnezeu, și ele sunt o continuare naturală a comunicărilor făcute în capitolul anterior.

Dumnezeu va introduce corespunzător naturii Lui ca Lumină și Dragoste odihna Sa de sabat veșnică (Evrei 4,4-10); atunci totul va corespunde gândurilor Sale. Împărăția de o mie de ani a Fiului Omului, în care toți sfinții cerești vor domni împreună cu Hristos asupra pământului, este împlinirea profețiilor. Împărăția, care are un caracter mijlocitor, va aduce cu sine *domnia* dreptății, care niciodată mai înainte nu a existat pe pământ. Dar tocmai aceasta presupune că există lucruri contrare și potrivnice. Deci Împărăția de o mie de ani nu va prezenta o stare desăvârșită. Cu siguranță va aduce cu sine un progres uriaș față de oricare stare anterioară și va oferi savurarea binecuvântărilor nemăsurabile. Desăvârșirea însă va fi atinsă numai atunci și numai acolo când și unde *va locui* dreptatea, când nu va mai fi nimic rău, care va trebui subjugat. Starea veșnică va aduce cu sine această desăvârșire minunată. De aceea ea este ținta finală a oricărei dorințe sfinte, împlinirea deplină a nădejzii noastre.

Primele opt versete ale acestui capitol sunt de aceea încheierea propriu-zisă și potrivită nu numai a capitolului 20, ci și a întregii acestei părți a cărții Apocalipsa, în care sunt grupate în ordinea lor succesivă evenimentele cele mai importante din viitor și hotărârea definitivă a soartei oamenilor (capitolul 19,6 până la capitolul 21,8). Sfânta Scriptură conține puține informații cu privire la starea veșnică, cele mai importante le găsim în 1 Corinteni 15,24-28; Efeseni 3,21 și 2 Petru 3,13. În epistola către Evrei capitolele 3 și 4 se vorbește despre odihna lui Dumnezeu; și aceasta va deveni realitate în deplina ei măsură abia în starea veșnică.

Împărțirea în capitole aici nu este cea mai favorabilă¹. Primele opt versete din capitolul 21 aparțin în ceea ce privește conținutul în capitolul 20. Apoi capitolul 21 ar fi trebuit să înceapă cu versetul 9 și să se termine cu versetul 5 din capitolul 22. Restul de 16 versete ar fi alcătuit atunci ultimul capitol. Prin această împărțire ordinea de idei s-ar fi cunoscut mai clar. În partea deosebit de importantă a cărții Apocalipsa de la capitolul 19,6 și până la capitolul 21,8 ne este prezentată succesiunea evenimentelor într-o perioadă de timp de mai mult de o mie de ani.

Dumnezeu să dăruiască respect profund, luciditate a gândurilor și teamă sfântă la preocuparea cu această temă sublimă, starea veșnică. Dr. Chalmers a remarcat pe drept: „În timp ce noi trebuie să ne dăm osteneala ca în gândurile noastre să nu trecem în afara de ce este scris, să depunem însă toată sânguința să înțelegem ce este scris.”

Un cer nou și un pământ nou

1. - »Și am văzut un cer nou și un pământ nou.« - Este o viziune nouă, care este arătată vizionarului. El a văzut un cer nou și un pământ nou și în acest mod minunat adaptate la

¹ Împărțirea Sfintei Scripturi în capitole și versete în unele locuri nu este corectă din punctul de vedere al conținutului în context. Împărțirea în capitole s-a făcut în secolul al 13-lea de către cardinalul Hugo. Rabinul iudeu Nathan a subîmpărțit apoi în secolul 15 capitolele Vechiului Testament în versete. În secolul al 16-lea a fost cunoscutul editor francez Robert Etienne, cel care a subîmpărțit Noul Testament în versete.

condițiile fundamental schimbate ale stării veșnice. Pe pământul cel nou vor trăi sfinții care în timpul Împărăției de o mie de ani vor trăi pe pământ; sunt grupele pe care noi le găsim descrise în capitolul 7, capitolul 14,1 și în alte locuri. Sfinții cerești ai lui Dumnezeu vor locui totdeauna în cerurile care nu vor fi înlăturate și nu vor fi transformate (Evrei 12,27-28). Locuința veșnică a lui Dumnezeu, »cerul cerurilor» (1 Împărați 8,27; 2 Cronici 6,18), va exista totdeauna în absolută desăvârșire și niciodată nu va avea parte de vreo schimbare. Ea este Casa Tatălui Său, domeniul dragostei veșnice, în care Domnul Își va introduce mireasa Sa (Ioan 14,2-3). Chiar și în veșnicie se va păstra diferența dintre sfinții cerești și sfinții pământești ai lui Dumnezeu, cu toate că între ei va exista o legătură strânsă.

În starea veșnică totul va fi făcut nou. Totul va fi nemodificabil și va corespunde în totul gândurilor și naturii lui Dumnezeu. Nu vor mai exista perioade de timp care să se succedă una după alta. Odihna veșnică a lui Dumnezeu va fi atunci venită, starea netransformabilă a desăvârșirii absolute potrivit cu gândurile lui Dumnezeu. Aici nu mai vedem Mielul, care împlinește planurile lui Dumnezeu și profețiile, și nici Împărăția în caracterul ei mijlocitor și domnia dreptății, ci El dă Împărăția lui Dumnezeu și Tatăl, așa că Dumnezeu este totul în toți (1 Corinteni 15,24-28). Epoci diferite, granițe și îngrădiri pământești, așa cum există ele până acum, nu vor mai exista în starea veșnică minunată, care va arăta în cer și pe pământ rezultatele lucrării lui Dumnezeu. Cerul nou și pământul nou vor fi aduse într-o armonie binecuvântată cu natura lui Dumnezeu. Așteptarea descrisă în 2 Petru 3,13 va fi atunci împlinită. În cerul nou și pe pământul nou va locui dreptatea, nu va domni ca în timpul Împărăției de o mie de ani. Nici un dușman și nici un rău nu va putea pătrunde vreodată într-unul din aceste domenii, în care cei mântuiți vor locui pentru totdeauna. Fiecare și totul va intona în cântarea de laudă bucurătoare adusă lui Dumnezeu, care este Lumină și Dragoste.

1. - »pentru că cerul dintâi și pământul dintâi trecuseră;« - Fără îndoială aceste cuvinte se referă la constatarea din capitolul 20,11: »Dinaintea căruia pământul și cerul au fugit.« Descompunerea elementelor (2 Petru 3,10), nu distrugerea totală a cerului și pământului, va avea loc prin foc. Despre o creare din nou în viitor a materiei, Scriptura nu spune nimic, și nici despre o nimicire sau o descompunere totală a tot ce există, așa cum susțin unii. Însă Scriptura nu sprijină astfel de teorii neîntemeiate. Și planeta noastră va fi adusă în creuzet, schimbată și constituită din nou, ca apoi să existe veșnic. Deoarece atunci nu va mai fi nici un păcat, nu va mai fi nici stricăciune. Pământul nou va rămâne veșnic. »Cerul dintâi« și »pământul dintâi« sunt puse aici clar față în față cu »cerul nou« și »pământul nou«.

Nici o mare

1. - »Și marea nu mai este.« - Pământul va continua probabil să existe în materia lui după distrugerea prin foc, așa cum a continuat să existe și după potopul cel mare. Dar va fi un pământ făcut nou. Marea nu va mai fi. Marea cea mare, neliniștită, periculoasă și despărțitoare va înceta să existe. Astăzi este indispensabilă pentru viața vegetală și viața superioară pe pământ, dar în veșnicie nu va mai fi necesară. Dumnezeu Însuși este nu numai izvorul vieții, așa cum a fost dintotdeauna și este, ci El va fi atunci într-un mod deosebit Susținătorul vieții. În timpul Împărăției de o mie de ani marea va continua să existe. În legătură cu Împărăția citim despre națiuni, mări², fluvii, râuri și pâraie, dar în starea veșnică acestea nu vor mai fi. Atunci

² În starea veșnică nu vor mai fi națiuni diferite, căci ele au luat naștere printr-o acțiune judecătorească a lui Dumnezeu în guvernarea Lui, așa cum citim în Geneza 11,1-9. Această secțiune din Geneza 11 trebuie ordonată în timp înaintea unor părți din capitolul 10 (vezi Geneza 10,5.18.20.25.31) și ne arată motivul nașterii multor națiuni, care sunt amintite în capitolul istoric important 10. Cu privire la timpul după marea schimbare, care în Scriptură mai este numită „înnoirea tuturor lucrurilor” (Matei 19,28) și care introduce Împărăția de o mie de ani, citim despre Marea Moartă ca „Marea de Răsărit” (Ezechiel 47). Și „Marea cea Mare”, Marea Mediterană, este amintită în

Dumnezeu va fi *cu oamenii* pe un pământ fără mare, și totul va fi ordonat și Îi va fi supus. Condițiile de viață în starea veșnică vor fi așa fel schimbate, că limitările temporale ale vieții și fericirii nu vor mai fi necesare. Dacă pe pământul nou și veșnic nu va mai fi mare, se poate presupune că suprafața pământului va fi mult mai mare decât acum. Oștirile numeroase de iudei și păgâni mântuiți, care vor fi pe pământ în timpul Împărăției de o mie de ani, vor popula atunci și pământul nou, dar fără diferențieri naționale sau de altă natură, ci simplu ca *oameni*, care stau într-o legătură directă și vie cu Dumnezeu.

Ierusalimul nou

2. - »Și am văzut cetatea sfântă, noul Ierusalim, coborât din cer, de la Dumnezeu, pregătită ca o mireasă împodobită pentru soțul ei.« - Ioan a avut dreptul să vadă un cer nou și un pământ nou, dar ele nu sunt descrise. Nu se spune nimic despre configurația lor, despre mărimea lor și despre înfățișarea lor. Că ele sunt pregătite pentru veșnicie și că ele vor fi excluse de la schimbare, decădere și moarte, aceasta o putem spune cu certitudine, însă nimic mai mult. Ele vor rămâne veșnic în prospețimea și frumusețea lor.

Dar aici s-a oferit vizionarului o altă priveliște. El nu a văzut numai scena exterioară, pe care se va desfășura slava stării viitoare, ci și »cetatea sfântă, noul Ierusalim«. Expresia »cetatea sfântă« apare de patru ori în cartea Apocalipsa (capitolul 11,2; 21,2.10; 22,19). În primul loc ea se referă la Ierusalimul pământesc în timpul de neamă care va veni; celelalte trei locuri vorbesc despre caracterul sfânt al Bisericii sau Adunării glorioase. »Cetatea cea iubită« (capitolul 20,9) este o denumire specială pentru Ierusalimul pământesc în timpul Împărăției de o mie de ani. Adunarea, adevărata Biserică, mireasa și soția Mielului, va fi sfântă în caracterul și în starea ei, atât în timpul Împărăției (versetul 10), cât și în starea veșnică (versetul 2). Dar Adunarea este numită și »noul Ierusalim« (aici și în capitolul 3,12). »Noul Ierusalim« stă în opoziție cu Ierusalimul vechi, cu cetatea pământească, care în istorie a jucat și joacă un rol așa de important. Cuvântul »nou« se folosește de trei ori aici, pentru cerul nou, pentru pământul nou și pentru Ierusalimul nou. Când în starea veșnică poporul Israel va fi contopit în totalitatea oamenilor, care vor fi simplu denumiți *oameni*, atunci și Ierusalimul pământesc nu va mai fi privit ca reședința deosebită a guvernării. Orașele și națiunile stau în legătură cu timpul, nu cu veșnicia; ele *ca atare* nu vor mai avea nici un loc, nici o însemnătate în veșnicie, în odihna și fericirea neîntreruptă, de care vor avea parte numai cei mântuiți. Expresiile »cetatea sfântă« și »noul Ierusalim« se folosesc aici pentru a descrie Adunarea în starea ei veșnică, într-o fericire mult mai profundă și mai permanentă decât în Împărăția de o mie de ani, prin aceea că ea va avea deja parte în slavă de drepturile și demnitatea Mielului. Ceea ce va urma după cei o mie de ani de domnie publică în Împărăție are caracterul ei specific și deosebit; în starea veșnică Dumnezeu va fi *totul în toți*.

Coborârea

Noul Ierusalim va coborî »**din cer, de la Dumnezeu**«. Același lucru se spune și în versetul 10. Cerul este patria propriu-zisă a Adunării, și Dumnezeu este Inițiatorul existenței ei și izvorul fericirii ei. Nu se spune că noul Ierusalim se *reîntoarce* din cer, ci coboară *din* cer. Ea își are locuința în cer. Ea nu a făcut cunoștință ocazională cu cerul, ci ea îl cunoaște bine, ea este familiarizată cu el și locuiește pe deplin în domeniul în care locuiește Dumnezeu. Adunarea va veni din cer în dragostea și gloria care umple acest domeniu al lui Dumnezeu. Aceasta este cu adevărat o constatare minunată. Coborârea din versetul 2 va avea loc o mie de ani *după* coborârea despre care se vorbește în versetul 10. Prima va avea loc în veșnicie, ultima la

același capitol interesant, care vorbește despre Împărăția de o mie de ani (compară și cu Zaharia 14,8; Psalm 72,8; Ioan 3,18).

începutul Împărăției de o mie de ani. În versetul 2 Ioan a văzut Adunarea coborând *pe* pământul nou, pregătit pentru veșnicie; în versetul 10 ea va coborî ca să se odihnească *peste* pământ în cei o mie de ani ai Împărăției păcii. În privința aceasta trebuie să ne amintim, că se vorbește despre Adunarea *glorificată* și că trupurile celor mântuiți vor fi atunci transformate »în asemănare cu trupul gloriei Sale« (Filipeni 3,21).

Mireasa pregătită și împodobită

2. - »Pregătită ca o mireasă împodobită pentru soțul ei.« - Mireasa se va fi pregătit deja în cer, înainte de prezentarea ei publică în Împărăție (versetul 9) și înainte de coborârea ei pe pământ (versetele 2-3). O mie de ani înainte de coborârea ei va fi sărbătorită nunta în cer. Despre aceasta citim în capitolul 19,7-8, și versetul nostru se leagă evident de acest loc. *Acolo* ea este deja împodobită cu haine albe strălucitoare, și *aici* ea este încă văzută în hainele ei de mireasă. O mie de ani de dragoste, de fericire și părtășie cu Soțul și Preaiubitul ei sunt numai un timp scurt. Ea va fi unită cu El pentru totdeauna, cu Cel care a murit pentru ea, și aici începe pentru ea o fericire mult mai profund trăită în odihna și bucuria neschimbabilă a stării veșnice. Ea este și aici văzută în hainele ei de mireasă, a căror strălucire nu este lezată de nici o pată sau defect, și sentimentele ei de mireasă sunt neschimbate³. Cuvântul bărbat (în legătură cu nunta și căsnicia) vorbește despre o relație trainică și sentimente împlinite. »Cine are mireasă este mire« (Ioan 3,29).

Cortul lui Dumnezeu la oameni

3. - »Și am auzit din cer un glas tare, spunând: „Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii și El va locui cu ei, și ei vor fi poporul Său, și Dumnezeu Însuși va fi cu ei, Dumnezeul lor.« - Acest glas tare vestește plin de bucurie o realitate în care este inclusă cea mai mare binecuvântare dintre toate binecuvântările în veșnicie: Dumnezeu la oameni. În Numele Emanuel (Matei 1,23) s-a făcut deja aluzie, că acest gând, această intenție a lui Dumnezeu era și este în inima Sa. Vedem aici împlinirea, dar El nu va fi atunci la iudei, ci la oameni într-un sens larg. Prin cuvântul »iată« atenția este îndreptată spre un fapt uimitor, că atunci »cortul lui Dumnezeu« va fi la oameni. Dumnezeu umbla prin grădina Eden și vorbea cu Adam, El S-a arătat patriarhilor lui Israel, El a locuit în întinericul Locului Preasfânt în Cortul din pustie și în Templul lui Solomon, Dumnezeu era în Hristos în timpul zilelor când Hristos a fost în carne pe pământ, prin Duhul Său El locuiește acum în Adunare, dar locuirea literalmente, realmente, a lui Dumnezeu la creaturile Lui răscumpărate pe pământ rămâne rezervată stării permanente și veșnice, în care totul va fi în concordanță cu El. Această binecuvântare inexprimabilă depășește cu mult binecuvântările Împărăției de o mie de ani. În capitolul 7,15 citim: »Acela care șade pe tron Își va întinde cortul *peste* ei«. Dar aici relația este mult mai apropiată și mai intimă: »El va locui *cu* ei«. »Cortul lui Dumnezeu« la oameni este cetatea sfântă, noul Ierusalim, Adunarea glorificată. Cortul lui Dumnezeu va coborî din cer, patria de drept a sfinților, dar Dumnezeu Însuși va coborî împreună cu ei, prin aceea că El va fi în mijlocul lor și va locui la oameni.

³ Nunta are loc în cer, înainte ca Împăratul-războinic și oștirea Lui să pornească la luptă (capitolul 19,7). După aceea vedem legarea lui Satan și închiderea lui în Adânc și în *aceeași perioadă* de timp domnia de o mie de ani a lui Hristos. După sfârșitul celor o mie de ani Satan va fi dezlegat și va putea acționa pentru ultima dată. Apoi urmează învierea și judecarea celor care au murit în necredință, neîmpăcați cu Dumnezeu. Prin aceasta a sosit și trecerea în starea veșnică, în care mireasa este văzută în continuare în hainele ei de mireasă, în frumusețea neschimbată (capitolul 21,2). Descrierea făcută cu referire retrospectivă de la capitolul 21,9 arată apoi mireasa, Adunarea glorificată, în timpul domniei de o mie de ani. Înainte de timpul Împărăției (capitolul 19,7-8), *după* Împărăție (capitolul 21,2) și *în timpul* Împărăției (capitolul 21,9-11), mireasa este văzută în curăția și frumusețea ei, și în starea veșnică nu se va schimba nimic din aceasta.

Dumnezeu la oameni

3. - »El va locui cu ei« - Această constatare categorică depășește pe cele anterioare. Mai întâi glasul a spus: »Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii«, aici însă, »El va locui cu ei«. Mai întâi s-a vorbit despre *cort*, aici se vorbește despre *El* Însuși. Este un adevăr uimitor, că Dumnezeu, Dumnezeul adevărat, Creatorul și Susținătorul cerului și pământului, va locui realmente și efectiv la oamenii de pe pământ. Aceasta nu este o vorbire simbolică, ci atunci va fi o realitate minunată, a cărei măreție mintea omenească nu o poate cuprinde.

3. - »Ei vor fi poporul Său« - Dumnezeu va primi oamenii, care vor locui veșnic pe pământul nou, ca proprietate a Lui. În vechiul legământ poporul Israel era poporul lui Dumnezeu. Aici însă denumirea »poporul Său« obține o dimensiune care cuprinde toți oamenii de pe pământul nou, și ea cuprinde o plinătate de binecuvântări pentru toți aceștia, binecuvântări care în timpul Vechiului Testament erau complet necunoscute.

3. - »Și Dumnezeu Însuși va fi cu ei, Dumnezeul lor.« - În această făgăduință minunată Dumnezeu, ca să spunem așa, iese din cortul Său, ca personal să fie la poporul Său: »Dumnezeu Însuși«. Aici nu se spune absolut nimic, ce ar putea să stea între Dumnezeu și poporul Său, nici cortul și nici altceva. El va fi »cu ei«, fără învelitoare și fără mijlocitor. Atunci cuvântul Domnului se va împlini în totalitatea lui: »Ferice de cei cu inima curată, căci ei vor vedea pe Dumnezeu« (Matei 5,8). Nu avem noi voie să dăm o aplicare mai extinsă cuvintelor pe care apostolul Pavel le citează din Vechiul Testament, unde Dumnezeu a spus: »Voi locui și voi umbla între ei; și voi fi Dumnezeul lor, iar ei vor fi poporul Meu« (2 Corinteni 6,16)?

În cuvintele de încheiere ale acestui verset minunat »Dumnezeul lor« este exprimată cea mai înaltă binecuvântare. Ar putea altceva să fie mai mare? Se poate imagina vreun fel de binecuvântare, care în adevărata ei valoare lăuntrică să depășească ceea ce spun cuvintele acestea? Dumnezeu în măreția, gloria și caracterul ales al Ființei Sale, Dumnezeu în infinitatea Ființei Sale va fi atunci la poporul Său pe pământ! *Totul* este inclus în numele mare al Creatorului, mai mult decât cercetarea cea mai profundă a unui duh nesfârșit poate pătrunde sau înțelege. Dumnezeu Însuși este singurul izvor independent a tot ce își dorește inima și duhul. Ce este El și ce are El va fi atunci partea sigură și veșnică a oamenilor, a tuturor oamenilor de pe pământul nou. Mielul nu mai este amintit, și nu mai este amintită nici o schimbare a perioadelor de timp și nici o altă schimbare de vreun fel. Aici se vorbește numai de Dumnezeu, de cortul Său și de oameni. Dumnezeu este totul în toți, și aceasta pentru totdeauna. Cerul nou și pământul nou vor fi tot așa de veșnice ca și Dumnezeu Însuși; și de aceeași durată și stabilitate veșnică va fi și viața și bucuria locuitorilor cetăților veșnice. Acest verset conține cinci făgăduințe minunate: cortul lui Dumnezeu va fi cu oamenii; El va locui la ei; ei vor fi poporul Său; Dumnezeu Însuși va fi la ei; Dumnezeu va fi Dumnezeul lor. În starea veșnică totul se va odihni pe un fundament stabil și durabil, dar vor fi diferite feluri și diferite mărimi de binecuvântare; și atunci »vasele« nu vor avea toate aceeași capacitate, dar toate vor fi umplute uniform până la margine. Aceste cinci făgăduințe ne arată diferite trepte de binecuvântare, care conduc progresiv până la Dumnezeu Însuși.

Suferințele din timpul vieții pe pământ se vor sfârși

4. - »Și El va șterge orice lacrimă din ochii lor; și moarte nu va mai fi, nici întristare, nici strigăt, nici chin nu va mai fi, pentru că cele dintâi au trecut.« - Numai în starea veșnică vor fi înlăturate pe deplin urmările trupești și sufletești ale păcatului. Așa cum am văzut, în Împărăția de o mie de ani nu se va atinge starea desăvârșită, și de aceea chiar și sub domnia binefăcătoare a Domnului pe pământ se vor vărsa lacrimi. Cuvintele »Dumnezeu va șterge orice lacrimă din

ochii lor« apar și în capitolul 7,17. *Acolo* însă ele se referă la Împărăția de o mie de ani, *aici* la starea veșnică. Nici aici și nici acolo nu se spune că *Mielul* va șterge lacrimile, *Dumnezeu* o va face. Dacă El șterge lacrimile, atunci El va înlătura pentru totdeauna și cauzele care au pricinuit lacrimi, suferințele felurite din timpul acesta. Niciodată și nicicând nu vor mai străluci lacrimi în ochi.

Moartea nu va mai fi. Plata păcatului este moartea (Romani 6,23). Ea a domnit de la Adam și până la Moise (Romani 5,14), și ea a domnit și în miile de ani care au urmat. Va mai rămâne așa o perioadă de timp. Chiar și în Împărăția de o mie de ani ea va mai găsi pradă, dacă oamenii se vor împotrivi public domniei dreptății. Abia odată cu învierea morților pentru judecată ea își va găsi sfârșitul (Apocalipsa 20,12-14). După aceea nu va mai fi moarte.

Întristarea este expresia mâhnirii adânci din inimă, a necazului și suferinței lăuntrice. Deseori ea urmează când moartea își face lucrarea, dar de multe ori are și alte cauze. Strigătul este produs de sentimentul lipsei de speranță în suferință și necaz (Isaia 65,19). Împreună cu acestea nu va mai fi nici durerea, nici venită din afară și nici pricinuită de necazul lăuntric. Aceste lucruri, care împreună arată tot conținutul suferinței omenești, nu vor mai fi în starea veșnică, și nici ceea ce a pricinuit feluritele necazuri: *păcatul*. Toate acestea vor fi atunci înlăturate, »pentru că cele dintâi au trecut«.

Dumnezeu vorbește

5. – 7. - »Și Cel care ședea pe tron a spus: „Iată, Eu fac toate noi”. Și a spus: „Scrie, pentru că aceste cuvinte sunt sigure și adevărate”. Și mi-a spus: „S-a împlinit! Eu sunt Alfa și Omega, Începutul și Sfârșitul. Eu îi voi da celui care însetează din izvorul apei vieții, fără plată. Cel care învinge va moșteni acestea. Și Eu îi voi fi Dumnezeu și el Îmi va fi fiu.» - Este remarcabil de câte ori în aceste versete Dumnezeu este numit cu Numele Său (Dumnezeu) sau prin pronumele personale (Eu, El) ca Izvorul și Inițiatorul oricărei binecuvântări din starea veșnică și din orice acțiune. În aceste versete Mielul nu este amintit în mod deosebit, în afară de o singură dată în versetul 2 prin cuvântul Soț, cu care Adunarea, care Îl va însoți veșnic, este unită intim. Împărăția va fi dată lui Dumnezeu. Aceasta însă nu înseamnă, că Hristos va înceta vreodată să domnească sau El va înceta vreodată să fie Om. Însă după ce domnia dreptății odată cu supunerea oricărei autorități și domnii protivnice și-a atins ținta, vedem glorie de altă natură. Prin lucrarea Sa *Dumnezeu* face ceva nou, care corespunde în totul a ceea ce este El în Ființa Sa. Nu mai este vorba de supunerea dușmanilor, ci noi putem vedea că Îi place lui Dumnezeu să-Și pregătească un popor și să aducă toate lucrurile în armonie cu Sine Însuși. Aici ni se arată, că Dumnezeu va lucra și va desăvârși totul după planul și plăcerea Sa, în această privință noi însă trebuie să ne gândim că este vorba de Dumnezeire în sensul cel mai larg – Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.

5. - »Și Cel care ședea pe tron a spus: „Iată, Eu fac toate noi”.« - Șezând pe tronul atotputerniciei Lui, al domniei Lui absolute peste toate, Dumnezeu Își proclamă voința de a face toate noi. Vechea ordine a lucrurilor nu va fi îmbunătățită sau adaptată în vreun fel oarecare și apoi preluată în starea veșnică, căci în starea veșnică totul trebuie să fie în deplină armonie cu voința și Ființa lui Dumnezeu. El este, ca să zicem așa, etalonul a toate, fie că este vorba de persoane, de lucruri sau de împrejurări. Nici cea mai neînsemnată nepotrivire cu prezența lui Dumnezeu nu poate dăinui în această stare veșnică neschimbătoare; de aceea El spune: »Iată, Eu fac toate noi«.

5. - »Și a spus: „Scrie, pentru că aceste cuvinte sunt sigure și adevărate”. – Ca și în capitolul 19, vizionarului i se cere să scrie. Acolo porunca este dată de un înger, aici vorbește Dumnezeu Însuși. Fapte și comunicări deosebite de importanță mare trebuie reținute în scris (vezi Luca

10,20; Ioan 20,31; Habacuc 2,2; Apocalipsa 3,12; 14,13 și alte locuri). Care erau cuvintele, pe care vizionarul trebuia să le scrie? Dumnezeu le-a rostit tocmai de pe tronul Său: »Iată, Eu fac toate noi«. Această frază descrie natura stării veșnice; totul va fi făcut nou de Dumnezeu. Sunt cuvinte mărețe, care merită într-adevăr să fie reținute în scris. După aceea Dumnezeu confirmă propria lui explicație minunată, adăugând, »pentru că aceste cuvinte sunt sigure și adevărate«. El cere atenție din partea noastră și așteaptă consimțirea neîngrădită din partea noastră, venită din inimă. »Iată, Eu fac toate noi.« - »Scrie, pentru că aceste cuvinte sunt sigure și adevărate«. Aceasta nu este o făgăduință, ci constatarea divină a unei realități, care negreșit la timpul hotărât va deveni realitate.

6. - »Și mi-a spus: „S-a împlinit! – Cele două explicații categorice ale lui Dumnezeu: »Eu fac toate noi« și »S-a împlinit!« ne prezintă măreția și bunătatea Lui, înțelepciunea și atotputernicia Sa. Prima ne arată planul lui Dumnezeu, cea de-a doua ne arată împlinirea Lui și încheierea tuturor căilor lui Dumnezeu. Și în capitolul 16,17 se spune: »S-a sfârșit!« Contextul însă este un altul. Acolo s-a terminat mânia lui Dumnezeu, aici Dumnezeu Însuși confirmă cu aceste cuvinte introducerea de durată a stării veșnice. Cu toate că și astăzi ea este încă de viitor, Dumnezeu a denumit-o ca fiind deja realizată și încheiată. Nimeni și nimic nu poate și nu-L va putea împiedeca să ducă la îndeplinire minunată toate gândurile Sale și toate intențiile Lui de binecuvântare. Numai Dumnezeu putea și poate să vorbească în felul acesta.

Mărimea vorbitorului

6. - »Eu sunt Alfa și Omega⁴, Începutul și Sfârșitul.« - Prima și ultima literă din alfabetul grecesc, împreună cu explicația »Începutul și Sfârșitul«, arată că este Dumnezeul cel veșnic, care a rostit cuvintele anterioare, și că orice mărturie despre El pe pământ își are începutul și originea în Dumnezeu și că ținta oricărei mărturii este glorificarea Sa. Creația, căile providenței sale, făgăduințele, căile lui Dumnezeu cu oamenii în istorie, profețiile, oricare altă mărturie, dragostea și harul – toate își au originea în Dumnezeu și tot în El este și ținta lor finală. Cu adevărat, nimic din ceea ce a făcut Dumnezeu nu se termină fără succes. Aici, la sfârșitul căilor Sale cu oamenii, se vede că Dumnezeu triumfă, prin aceea că El aduce totul în armonie deplină cu Sine Însuși. Fiecare administrare încredințată oamenilor pe pământ arată (și așa a fost intenția lui Dumnezeu) numai slăbiciunea și nedesăvârșirea creaturii, dar aceasta nu împiedică și nu zădărnicește în nici un caz împlinirea tuturor planurilor lui Dumnezeu. Gloria Sa se va vedea la sfârșit pe deplin.

Dumnezeu dă

6. - »Eu îi voi da celui care însetează din izvorul apei vieții, fără plată.« - Această frază face inima noastră să se bucure. Dumnezeu dă chiar și în prezent, nu abia în viitor. În cerul nou și pe pământul nou nu va mai fi nici foamete și nici sete. Enumerarea minunată din versetul 4 a lucrurilor care nu mai sunt exclude gândul de însetare în starea veșnică; numai cei din iazul de foc vor înseta. Inima lui Dumnezeu este plină de îndurare și gingășie față de nevoiași și lipsurile fiilor și fiicelor oamenilor suferinzi, dar aici trebuie să ne gândim în mod deosebit la nevoile, la setea *sufletelor* acelor care nu cunosc pe Dumnezeu. Fie ca ei să simtă setea și să vină! El vrea să dea. Apa vieții din Izvorul vieții este făgăduită fiecăruia care însetează după ea. Ea este darul lui Dumnezeu și, ca toate celelalte daruri, este dată de bună voie și gratuit (Isaia 55,1; Ioan 7,37).

⁴ Vezi și capitolul 1,8 și 22,13; în ultimul loc Hristos este Alfa și Omega.

Biruiitorul

7. - »Cel care învinge va moșteni acestea. Și Eu îi voi fi Dumnezeu și el Îmi va fi fiu.« - Acesta este un cuvânt de îmbărbătare și întărire a oricărui ucenic obosit și epuizat, pe care El îl vede în luptă, »obosit, totuși urmărind« (Judecători 8,4). Făgăduințele date învingătorilor din capitolele 2 și 3 țin seama de împrejurările respective și garantează răsplătiri deosebite, corespunzătoare acestor împrejurări. Aici însă încurajarea de a persevera în lupta credinței și a vieții până la sfârșit este mai cuprinzătoare și răsplata este mai deplină decât în capitolele de început: »Cine va birui, va moșteni aceste lucruri«, el va savura toată bogăția binecuvântărilor numite mai înainte. Dar pentru biruitor este păstrată o binecuvântare mult mai profundă și mai bogată, o binecuvântare foarte personală: »Eu îi voi fi Dumnezeu«. Dumnezeu se dă totodată ca dar pe Sine Însuși aceluia care în necazurile și suferințele de pe pământ a biruit. După părerea noastră această explicație cu adevărat remarcabilă depășește chiar și cuvintele triumfale ale apostolului Pavel: »Fiul lui Dumnezeu, care m-a iubit și S-a dat pe Sine Însuși pentru mine« (Galateni 2,20). Fiecare afirmație a Sfintei Scripturi este desăvârșită la locul ei, dar sunt unele care au un înțeles mai profund decât celelalte, și acestora aparține explicația divină din acest verset. Desfășurarea harul nu este însă prin aceasta epuizată, căci noi citim în continuare: »și el Îmi va fi fiu«. Filiațiunea este prin aceasta o relație veșnică. Biruitorul va avea pe Dumnezeu ca Dumnezeu al lui, și Dumnezeu va avea pe biruitor ca fiu. Cum încurajează El pe luptătorii oboșiți, cu privire la ținta care se apropie, să înainteze cu curaj pe drumul drept, potrivit Cuvântului Său! Făgăduințele sunt așa de cuprinzătoare, că ele sunt potrivite pentru a depăși orice încercare și orice greutate.

Opt clase de păcătoși pierduți

8. - »Dar cât despre fricoși și necredincioși și urâcioși și ucigași și curvari și vrăjitori și idolatri și toți mincinoșii, partea lor este iazul care arde cu foc și pucioasă, care este a doua moarte.« - Așa cum în versetele 5-7 Dumnezeu este vorbitorul, tot așa și aici. Cineva a spus: „Să observăm cât de multe sunt cuvintele directe ale Dumnezeului nostru în acest verset.” Dumnezeu este dragoste; această parte a Ființei Sale o putem vedea foarte clar în explicațiile lui anterioare. Dar El este și lumină, și aceasta se exprimă în mod deosebit în cuvintele Sale în versetul 8, care sunt valabile totodată și **pentru veșnicie**. El este Judecătorul răului. Nici această însușire Dumnezeu nu o va pierde niciodată. Iazul de foc este locul pedepsei veșnice, dar noi nu putem spune unde este el. Răspândita negare a unei pedepse veșnice nu-și găsește nici un sprijin în acest loc serios din Scriptură, ci este total contrazisă prin el. Versetul al optulea vorbește tot așa de clar despre o parte sau stare veșnică, ca și primul și al doilea verset. Noi nu putem să introducem în aceste opt versete o măsură de timp sau o limitare. Ele cuprind veșnicia lui Dumnezeu și a oamenilor, fie în cer sau pe pământ sau în iazul de foc. Sunt numite opt „clase” de oameni:

1. **Fricoșii** se tem să mărturisească pe Hristos și să se așeze de partea Lui. De aceea ei iau o atitudine de respingere față de mesajul despre harul lui Dumnezeu – spre condamnarea lor veșnică.

2. **Necredincioșii** reprezintă numeric cea mai mare clasă. Ei se găsesc în toate grupele și straturile sociale de oameni și vor merge în pierzarea veșnică.

3. **Urâcioșii** stau în legătură cu ce este rău, stricat și murdar din punct de vedere moral sau religios; cuvântul urâcioși trebuie înțeles aici în sensul lui cel mai larg (capitolul 17,4-5; 21,27; Tit 1,16).

4. **Ucigașii** aparțin unei clase care devine tot mai numeroasă. Este o chestiune foarte serioasă și un păcat grav să te amesteci în ceea ce Dumnezeu Și-a rezervat exclusiv pentru Sine: viața oamenilor.

5. **Curvarii** se fac vinovați de un păcat care s-a răspândit în mod înspăimântător. Decăderea vastă a valorilor etice și a etaloanelor morale a condus până acolo, că păcatul curviei în societatea omenească nu mai este privit indecent și reprobabil și este practicat de mulți fără teamă și nestingheriți. Dar sentința lui Dumnezeu asupra lui rămâne neschimbată. El va arunca pe curvari și pe toți ceilalți, care mor în păcatele lor fără să se fi pocăit, în iazul de foc.

6. **Vrăjitorii** mărturisesc că au legături cu duhurile. După Lege, pedeapsa cu moartea era rânduită pentru toți care se ocupau cu practici oculte (Exod 22,18; Levitic 20,27; Deuteronom 18,10-12), și partea stabilită de Dumnezeu pentru toți care se ocupă cu exorcism, vrăjitorie, adorarea diavolului și alte forme de legătură cu duhurile, este iazul cu foc.

7. **Idolatrii** sunt toți care venerază alți dumnezei, de orice natură ar fi ei. Multe milioane de păgâni au fost în trecut slujitori ai zeilor, numeroși oameni sunt astăzi adoratori ai zeilor, și este ciudat, că și în viitor vor fi încă foarte mulți oameni „hotărâți” să părăsească pe Dumnezeul adevărat și se vor îndrepta spre idoli. Dar toți slujitorii la idoli, dacă nu se întorc și nu se pocăiesc, vor fi predați judecății veșnice în iazul de foc.

8. **Mincinoșii**, deci toți cei care s-au folosit în măsură diferită de minciună în formele ei cele mai diferite și în natura ei foarte variată, vor primi răsplata lor meritată. Niciunul din oameni nu va putea afirma, că nu a mințit, și cine nu primește iertarea păcatelor lui prin credința în singurul Salvator trimis de Dumnezeu, prin Domnul Isus Hristos, își va avea partea în chinul veșnic. Toți, cei care au murit fără să fie împăcați cu Dumnezeu, vor fi aruncați în iazul de foc, deoarece acesta este locul veșnic a tot ce este în contradicție cu natura și Ființa lui Dumnezeu.

Iazul arde cu foc și cu pucioasă, și focul lui nu se va stinge niciodată. Focul și pucioasa vorbesc simbolic de chinul și suferința îngrozitoare (Isaia 30,33). De șase ori este numit iazul de foc în cartea Apocalipsa (capitolul 19,20; 20,10; 20,14 – de 2 ori -, 20,15; 21,8). De trei ori este amintită și pucioasa în legătură cu el, la partea veșnică a fiarei și a prorocului mincinos (capitolul 19,20), a diavolului (capitolul 20,10) și a păcătoșilor enumerați aici (capitolul 21,8).

Iazul de foc este moartea a doua. Prima moarte este despărțirea sufletului de trup, dar ea nu este nici sfârșitul existenței omului și nici a conștiinței lui, așa cum este în iluzia multora. Întâmplarea din Luca 16,19-31, pe care Domnul Isus nu o numește pildă, și cuvintele din Apocalipsa 6,9-11 arată clar, că sufletele despărțite de trup sunt pe deplin conștiente și au simțăminte clare și că ele pot vedea, vorbi și auzi. Nici moartea a doua, iazul de foc, nu este sfârșitul existenței sau a conștiinței oamenilor, ea înseamnă mai degrabă chin fără sfârșit, simțit pe deplin.

Sunt trei enumerări de păcătoși, și este de folos să-i comparăm unii cu alții: 1 Corinteni 6,9-10; Apocalipsa 21,8 și 22,15. Ultimele cinci clase din enumerarea a treia sunt aceleași ca și ultimele cinci clase din enumerarea a doua, numai ordinea este diferită.

Cu mărturia deosebit de serioasă despre chinul veșnic în iazul de foc, care va fi partea sigură a tuturor care pleacă de pe pământ fără să se fi pocăit, neîmpăcați cu Dumnezeu, se încheie această comunicare dumnezeiască despre starea veșnică.

Mireasa în glorie în Împărăția de o mie de ani (versetele 9-27)

Comparație între starea veșnică și Împărăția de o mie de ani

În secțiunile anterioare am fost conduși până la finalul definitiv al istoriei omenirii și a căilor lui Dumnezeu cu oamenii. În primele opt versete ale acestui capitol am văzut unele însușiri ale stării veșnice și neschimbătoare, și anume atât binecuvântările minunate cât și marea grozăvie a judecății veșnice. Partea binecuvântată a celor mântuiți stă în contrast puternic cu condamnarea veșnică a celor pierduți, care aici pe pământ au respins harul lui Dumnezeu și au murit în păcatele lor. În starea veșnică totul este și rămâne neschimbabil. Soarta veșnică a fiecărui om în

parte va fi atunci irevocabil definitivă. Cărțile istoriei vor fi continuate până la sfârșit și vor fi încheiate. În descrierea stării veșnice nu se vorbește despre Miel, ci despre Dumnezeu. Dumnezeu este atunci totul. Dumnezeu va fi introdus potrivit Ființei și voinței Lui o odihnă veșnică și va dăruia o simțire profundă a acestei odihne sfinte. În cerul nou și pe pământul nou va locui dreptatea, așa că nu va mai fi nici o deranjare a odihnei lui Dumnezeu și a oamenilor Lui răscumpărați.

La studiul Împărăției de o mie de ani dimpotrivă, înaintea ochilor și inimilor noastre stă Hristos ca Miel al lui Dumnezeu și Fiul Omului. Strălucirea gloriei Sale, sceptra în mâna Sa, multele diademe de pe capul Lui, perfecțiunea domniei Sale, bogăția binecuvântărilor care se revărsă, pe care El o va revărsa de bună voie peste pământul întreg – toate acestea și încă multe altele se vor vedea și se vor simți și fac Împărăția de o mie de ani așa de minunată și măreață. Domnul Isus va prelua, ca să zicem așa, firele rupte ale istoriei și le va lega pe toate într-un tot unitar. Nici Adam, nici Moise, nici Solomon, nici Israelul întreg și nici Adunarea nu au păstrat nevătămată și intactă mărturia încredințată lor. Fiecare administrator s-a dovedit a fi necredincios, fie pe fundamentul Legii, fie pe cel al harului sau în guvernarea încredințată; fiecare purtător al mărturiei a eșuat într-un fel sau altul. Dar în Împărăția de o mie de ani se va vedea clar, că Hristos, Purtătorul gloriei lui Dumnezeu, este singurul care în toate împrejurările S-a dovedit și Se dovedește credincios. El va primi Împărăția de la Dumnezeu (Luca 19,12), ca s-o administreze o mie de ani; după aceea El o va da înapoi lui Dumnezeu (1 Corinteni 15,24), nu numai în starea în care El a primit-o, ci cu o glorie mai mare.

Adunarea este rezultatul planului lui Dumnezeu în veșnicie și al acțiunii Sale ca Creator și Dumnezeu-Mântuitor în timp. Ea își are locul și misiunea ei atât în Împărăția de o mie de ani cât și în starea veșnică (Efeseni 3,21), și în ceea ce privește ființa ei ea este cerească. După Dumnezeu și Miel, Adunarea este subiectul cel mai mult scos în evidență în timpul Împărăției de o mie de ani, și în starea veșnică. Ea este mireasa și soția Mielului, și ea va fi văzută în această relație, atunci când Hristos va ocupa tronul Lui și Își va începe domnia. Ea va avea atunci parte de slava Sa și de domnia Sa. Ca soție a Sa ea stă desigur într-o legătură veșnică, indisolubilă cu El (capitolul 21,2). Dar în starea veșnică legătura Adunării cu *Dumnezeu* stă pe prim plan ca și Cort al Său; acesta este gândul sublim din primele opt versete ale acestui capitol. Dumnezeu va locui atunci în acest cort la oameni. În comparație cu Împărăția de o mie de ani, starea veșnică este desigur mai înaltă și mai desăvârșită.

Înfățișarea miresei

9.-10. - »Și a venit unul din cei șapte îngeri, care avuseseră cele șapte potire, pline cu cele din urmă șapte plăgi, și a vorbit cu mine, spunând: „Vino aici: îți voi arăta mireasa, soția Mielului!” Și m-a dus, în Duh, pe un munte mare și înalt. Și mi-a arătat cetatea cea sfântă, Ierusalimul, coborând din cer, de la Dumnezeu«. – După o comunicare relativ scurtă despre domnia de o mie de ani a lui Hristos cu sfinții Săi cerești în capitolul 20,4-6 și după studiul stării veșnice în capitolul 21,1-8, noi găsim în aceste versete și în următoarele o descriere detaliată a miresei, a soției Mielului, în legătura ei cu Israel și cu toată lumea în timpul Împărăției de o mie de ani. În aceste ultime secțiuni profetice ale cărții vedem adevărata unire, corespunzătoare gândurilor lui Dumnezeu, a Bisericii cu statul. Revenirea la comunicarea scurtă anterioară din capitolul 20,4-6 pentru studierea mai exactă a detaliilor nu este nicidecum ceva neobișnuit. În secțiunile anterioare din cartea Apocalipsa sunt diverse exemple în acest sens. Dacă studiem ordinea evenimentelor de la cântarea de laudă adusă lui Dumnezeu în cer pentru judecata Sa asupra curvei celei mari (capitolul 19,1-3) până la starea veșnică (capitolul 21,1-8) și apoi comparăm atent afirmațiile despre starea veșnică cu cele referitoare la Împărăția de o mie de ani, vom recunoaște că această rânduială contribuie ca noi să înțelegem mai bine comunicările divine în contextul lor.

Locul Adunării în legătura ei cu Hristos în Împărăția de o mie de ani corespunde nu numai planului lui Dumnezeu (Efeseni 1,22-23), ci este și o răsplată divină pentru batjocura și disprețul pe care ea le-a suportat pe pământ din pricina Domnului.

În descrierea stării veșnice nu citim nimic despre vreo slujbă din partea îngerilor; aici, în legătură cu Împărăția, vedem îngeri la lucru. Era unul din îngerii care a avut cele șapte potire, care i-a arătat lui Ioan mireasa; unul din acești îngeri i-a arătat și curva și sentința dată ei. O comparație a capitolului 17,1-6 cu capitolul 21,9-11 este foarte folositoare. Ambele, mireasa și curva, au fost văzute și denumite ca cetate, mireasa ca Ierusalim, curva ca Babilon. Trebuie să ținem seama, că denumirea de *cetate* în acest context este numai simbolică. Ierusalimul și Babilonul reprezintă fiecare o corporație sau comuniune religioasă de oameni. Prin cuvântul cetate (oraș) se leagă concepția conviețuirii ordonate a oamenilor sub un regim coordonator, cu interese și scopuri comune și ajutorare și grijă prietenească reciprocă; aceasta și chiar mai mult decât atât va caracteriza „cetatea sfântă, Ierusalimul” (un tablou al Adunării) în Împărăția de o mie de ani și în starea veșnică.

În versetul 10 vedem cele două premise indispensabile, pentru ca un om să poată vedea lucrurile așa cum Dumnezeu vrea să i le arate. Ioan a fost »dus, în *Duh*, pe un *munte* mare și înalt«. Aptitudinile lui naturale au trecut pe planul secund, și *Duhul* a avut domnia asupra lui și l-a condus. Apoi și punctul de observare trebuia să fie corespunzător contemplării subiectului minunat, care i-a fost arătat. Nu de pe un teren plan, ci de pe un *munte* mare și înalt el a văzut »cetatea sfântă, Ierusalimul, coborând din cer, de la Dumnezeu«. În același fel, *Duhul* a fost, nu mintea omenească, forța supranaturală care l-a făcut capabil să vadă curva, așa cum o vede Dumnezeu; și el a văzut-o într-o pustie, și acest punct de privire a fost pe deplin corespunzător pentru aceasta. Cu toate că ea era împodobită cu fleacurile și strălucirea lumii, pentru Dumnezeu și pentru ochiul spiritual toate erau numai o pustie. Și în capitolul 4,1-2 vedem împlinite ambele premise.

În versetul 10 cetatea sfântă se numește simplu Ierusalim; în versetul 2, care ne arată starea veșnică, ea este dimpotrivă numită »*noul* Ierusalim«. De două ori se spune, că ea coboară. Prima dată (versetul 10) ea va rămâne *peste* pământ, a doua oară (versetele 2-3), o mie de ani mai târziu, ea va coborî *pe* pământul nou și va fi cortul lui Dumnezeu la oameni. Ea va veni »din cer«, patria ei, și »de la Dumnezeu«, Cel care a făcut-o și care este Izvorul permanent al fericirii și bucuriei ei.

Gloria cetății

11. - »având gloria lui Dumnezeu«. – Ceea ce în Romani 5,2 este pus înaintea inimii noastre ca speranță, vedem aici înfăptuit. Cetatea va fi totodată înconjurată și umplută cu tot ce Dumnezeu poate comunica Adunării Sale ca slavă lăuntrică, morală, și exterioară. Ea va fi atunci nu numai vasul umplut cu gloria lui Dumnezeu, ci ea va reflecta aceasta ca o oglindă și o va face să se răspândească pe pământ. Cetatea-mireasă se va întinde *deasupra* pământului⁵ în Împărăția de o mie de ani ca un splendid strălucitor acoperiș de cort de o incomparabilă frumusețe și claritate; înfățișarea ei minunată va trezi admirația lumii timp de o mie de ani. Într-o măsură mai mică atunci și Israel, și în mod deosebit Sionul, cetatea Ierusalim de pe pământ, va reflecta gloria lui Dumnezeu spre națiunile și popoarele înconjurătoare, așa cum este impresionant descris în Isaia 60. Dar aici vedem că Adunarea va fi o mărturie luminoasă și clară despre gloria lui Dumnezeu, cu care El a îmbrăcat-o. Dumnezeu a rânduit mai dinainte pe cei mântuiți »să fie asemenea chipului Fiului Său« (Romani 8,29; și 1 Ioan 3,2), și aceasta se va vedea atunci ca o realitate împlinită.

⁵ În privința aceasta trebuie să nu uităm că este vorba de o vorbire simbolică despre Adunarea glorificată. Trupurile celor mântuiți vor fi transformate asemenea trupului Său de slavă. Poziția cetății simbolice deasupra pământului (ceea ce în domeniul natural nu ar fi posibil) nu ne va mai face atunci nici un fel de greutate.

Strălucirea cetății

11. - »Strălucirea ei era asemenea unei pietre foarte prețioase, ca o piatră de iaspis cristalin;« - Gloria lui Dumnezeu este strălucirea pe care o va reflecta cetatea. Curva strălucește în fast omenesc, mireasa în glorie și frumusețe divină. În sine însuși, din originea ei omenească, ea nu are nici o frumusețe, ea va străluci însă în gloria Altuia – în gloria lui Dumnezeu, care îi va da gloria Sa.

Strălucirea ei este comparată cu o piatră de iaspis cristalin. Această piatră foarte prețioasă de iaspis cristalin este probabil diamantul, piatra prețioasă⁶ cea mai de valoare, cea mai tare și (dacă este corect șlefuită) cea mai dură și cea mai frumoasă. În capitolul 4,3 piatra de iaspis, împreună cu smaraldul, este folosită pentru descrierea simbolică a gloriei lui Dumnezeu pe tronul Său.

Sfânta Scriptură conține trei enumerări de pietre prețioase. Ele ne arată gloria lui Dumnezeu, în măsura în care ea poate fi văzută și are voie să fie văzută de creaturi, de fiecare dată în contexte diferite: în legătură cu ce El a creat (Ezechiel 28,13), în legătură cu harul Său (Exod 28,17-20) și în legătură cu guvernarea în Împărăție (Apocalipsa 21,19-20). Iaspisul este amintit aici de trei ori în descrierea detaliată a cetății sfinte. Din aceasta putem deduce, că gloria lui Dumnezeu va fi strălucirea ei (versetul 11), zidurile ei, deci protecția și siguranța ei (versetul 18) și cea dintâi temelie a zidului ei (versetul 19); și cetatea așa de binecuvântată este simbolul Adunării glificate.

Zidul cetății

12. - »având un zid mare și înalt.« - Ioan a văzut acest zid din iaspis (versetul 18) ca o construcție tare, masivă și strălucitoare. Un astfel de zid nu poate fi nici străpuns nici dărâmat. Înălțimea lui de 144 de coți îl face de netrecut. Zidul din jurul cetății, care o înconjoară din toate părțile, vorbește simbolic de siguranță deplină (compară Isaia 26,1; Zaharia 2,5). Gloria lui Dumnezeu va proteja cetatea sfântă ca un zid și o va ține despărțită și pusă deoparte de tot ce este în afară. Dumnezeu Însuși va fi atunci protecția și siguranța Adunării Sale. El va sta între ea și orice putere dușmană, care ar putea să-i producă pagube.

Zidul minunat, care reflectă în afară strălucirea din interiorul cetății, se sprijină pe douăsprezece temelii (versetele 14, 19, 20), și fiecare temelie este o piatră prețioasă puternică, tare, scumpă. Fiecare din aceste temelii din pietre prețioase are o valoare inestimabilă, o frumusețe incomparabilă și o strălucire netrecătoare. Cele douăsprezece temelii alcătuiesc împreună un fundament absolut de tare cu o alcătuire minunată de culori și nuanțe luminoase diferite. Nici o construcție de pe pământ nu se poate compara cu acest zid. Deja Avraam »aștepta cetatea care are temelii, al cărei meșter și ziditor este Dumnezeu« (Evrei 11,10); aici se vorbește simbolic despre zidul acestei cetăți și despre temeliiile lui. Zidul mare și înalt garantează nu numai siguranța celor care sunt în lăuntrul lui, ci el protejează cetatea de pătrunderea acelor care sunt afară și trebuie să rămână afară (versetul 27).

Porțile cetății

12. - »având douăsprezece porți și la porți doisprezece îngeri și nume înscrise, care sunt ale celor douăsprezece seminții ale fiilor lui Israel.« - Numărul doisprezece, numărul complet cu privire la o administrare încredințată oamenilor, apare frecvent în această descriere. Sunt douăsprezece porți, doisprezece îngeri, douăsprezece nume ale semințiilor lui Israel, douăsprezece temelii, douăsprezece nume ale celor doisprezece apostoli, douăsprezece perle, și

⁶ Piatra denumită în zilele noastre iaspis este o piatră semiprețioasă de valoare relativ mică.

dimensiunile cetății și a zidurilor ei sunt multiplu de doisprezece. Și Ierusalimul pământesc din timpul Împărăției de o mie de ani va avea douăsprezece porți »după numele semințiilor lui Israel« (Ezechiel 48,31-34). Numărul doisprezece arată o administrare desăvârșită pe pământ (sau cu privire la pământ). Pe porți erau scrise numele celor douăsprezece seminții ale lui Israel, și la porți ședea doisprezece îngeri. Prin aceasta ni se arată că domnia asupra Israelului în timpul Împărăției de o mie de ani, pe care Domnul a denumit-o și ca „înnoirea tuturor lucrurilor”, va porni din cetatea cerească. Domnul va da această domnie în mâinile celor doisprezece apostoli ai Săi, ca să se împlinească cuvintele Sale din Matei 19,28: »Voi, care M-ați urmat, când Fiul Omului va ședea pe tronul Său de glorie, la înnoirea tuturor lucrurilor, veți ședea și voi pe douăsprezece tronuri, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.« Această misiune ei o vor îndeplini de pe scaunele lor din cetatea cerească. Sfinții vor judeca lumea și îngerii (1 Corinteni 6,2-3), dar se pare că judecarea lui Israel va fi misiunea deosebită a apostolilor.

Îngerii de la porți (nu *din* cetate) sunt slujitori gata de a îndeplini o lucrare, așa cum ea corespunde poziției și misiunii îngerilor (Evrei 1,14). În perioada de timp a vechiului legământ, îngerii au avut misiuni importante ca administratori, dar atunci toată administrarea și guvernarea va fi predată lui Hristos în legătură cu sfinții Săi glorificați (Galateni 3,19; Evrei 2,2.5). Îngerii vor sta la posturile lor la porți, ca să îndeplinească misiunile care pornesc din cetatea sfântă. Poarta a fost odinioară locul adunărilor publice, în care se luau decizi importante și angajante.

În versetul 13 sunt date direcțiile porților în ordinea răsărit, nord, sud, vest; în orânduiala lui Dumnezeu cu privire la tabăra semințiilor lui Israel în jurul cortului întâlniri (Numeri 2) este de asemenea numit mai întâi răsărit, ordinea este însă răsărit, sud, vest, nord. La reîmpărțirea țării făgăduite în Împărăția de o mie de ani este numit mai întâi nordul – și seminția lui *Dan* (Ezechiel 48,1). Dumnezeu Își va aduce atunci aminte în har de această seminție, ea fiind prima care a introdus permanent slujba la idoli (Judecători 18), însă partea ei de moștenire va fi cea mai îndepărtată de Locul Preasfânt al lui Dumnezeu⁷. Ordinea, în care sunt adunați copiii lui Israel împrăștiați din diferitele direcții este redată în Isaia 43,5-6 cu răsărit, apus, nord, sud. Punctele cardinale sunt numite în locurile indicate în ordine diferită, și fără îndoială la baza acestor diferențe este un plan divin.

Temeliile zidului cetății

14. - »Și zidul cetății avea douăsprezece temelii, și pe ele erau douăsprezece nume ale celor doisprezece apostoli ai Mielului.« - Numărul doisprezece, numărul administrării depline, apare atât pentru porți cât și pentru temeliile cetății. Mai mult se va spune despre aceste temelii la studiul versetelor 19 și 20. Fiecare temelie este prezentată simbolic printr-o piatră prețioasă minunată. Pe porți stăteau numele semințiilor lui Israel, dar pe temelii stăteau numele apostolilor. Prin aceasta ne amintim de cuvintele apostolului Pavel: »zidiți pe temelii *apostolilor* și a profeților« (Efeseni 2,20). Construcția cetății, zidul ei și temeliile ei stau în legătură cu apostolii; Israel nu are nici o contribuție *la aceasta*. Când însă se privește exercitarea guvernării de către cetate, care lucrează în afară prin porți, atunci Israel stă pe prim plan. De aceea Ioan a văzut scris pe porți numele semințiilor lui Israel (vezi și Ezechiel 48,31-34). Străzile care pornesc dintr-un oraș spre exterior în mod obișnuit nu se denumesc după numele orașului din care pleacă, ci după numele localității spre care conduc, și deseori și porțile sunt denumite în mod asemănător; așa este și aici. Adunarea glorificată, prezentată simbolic prin cetate, va sta într-adevăr în legătură cu Israel, ceea ce este neapărat necesar pentru cei care vor domni împreună cu Hristos; dar ea este clar diferențiată de Israel și este clădită pe un fundament care caracterizează exclusiv Adunarea.

⁷ Unii trag concluzia din cuvintele profetice ale lui Iacov din Geneza 49,17, că anticrist va veni din seminția lui Dan, și aceasta este pus în legătură cu faptul că la enumerarea celor pecetluiți din Israel (Apocalipsa 7,5-8), seminția lui Dan este lăsată la o parte. Pare însă îndoielnic că acest gând ar fi adevărat.

Ioan a văzut »temeliile zidului cetății împodobite cu tot felul de pietre prețioase« (versetul 19); tot așa de împodobit a văzut el și cetatea sfântă, noul Ierusalim, »pregătită ca o mireasă împodobită pentru soțul ei« (versetul 2). Dar fiecare din pietrele prețioase diferite era nu numai o podoabă a temeliilor respective, ci ea însăși era temelia: »cea dintâi temelie, iaspis; a doua, safir ...« (versetul 19). Fiecare din cele douăsprezece pietre prețioase lasă să strălucească o anumită parte a gloriei dumnezeiești. Toate împreună ne arată simbolic pe Dumnezeu în toată gloria Ființei Sale, în care El este o temelie incomparabil de tare și măreață. Cu uimire contemplăm adevărul minunat, care ne este pus aici înaintea ochilor în această vorbire simbolică: Dumnezeu Însuși – în măreția și multipla glorie a Ființei Sale – este temelia Adunării în acel timp fericit, care va începe în curând.

»Și structura zidului ei era de iaspis« (versetul 18); aici este numită numai această singură piatră, probabil diamantul, piatra prețioasă cea mai valoroasă și cea mai frumoasă dintre toate pietrele prețioase. Iaspisul era și întâia temelie. A doua temelie era safir, o piatră prețioasă de culoarea albastră a cerului, a treia era calcedon cu culoarea cenușiu deschis sau roșu ca purpura, a patra era smarald, o piatră prețioasă de culoare verde deschis, clar. Asemenea smaraldului era înfățișarea curcubeului din jurul tronului lui Dumnezeu (capitolul 4,3). Ea este un simbol potrivit al bunătății lui Dumnezeu și al păcii, pe care o dăruiește harul salvator al lui Dumnezeu. A cincea temelie era sardonix, o piatră de culoare alb-albăstrui, dar care se întâlnește și în alte culori și poate avea nervuri roșii; a șasea era sardiu (sau rubin) de culoare roșu ca sângele, a șaptea era crisolit o piatră prețioasă de culoare verde sau aurie. A opta temelie era beril, clară și de culoare albastră sau verde, cunoscută și sub numele de aquamarin; a noua era topaz, de culoare verde sau aurie; a zecea era crisopraz, verde gălbui; a unsprezecea, hiacint, violet sau roșu; a douăsprezecea era ametist, de culoare purpurie sau violetă. Aceste pietre masive cu culorile lor diverse purtau zidul cetății, care a fost arătată vizionarului. Prin ele sunt prezentate în exterior în toate părțile gloriile felurite ale lui Dumnezeu.

Dimensiunile cetății

15. - »Și cel care vorbea cu mine avea o trestie de aur ca măsură, ca să măsoare cetatea și porțile ei și zidul ei.« - În capitolul 11,1 vizionarului i s-a cerut să măsoare »templul lui Dumnezeu și altarul și pe cei care se închină în el«; toți aceștia trebuiau măsurati pe pământ ca semn pentru faptul că ei aparțin lui Dumnezeu și El îi recunoaște ca proprietate a Sa. Dar aici trebuie măsurată cetatea sfântă de sus, și aceasta a făcut-o *ingerul*. Și instrumentele de măsurat folosite erau diferite. Vizionarului i s-a dat »o trestie asemenea unui toiag«; Ierusalimul pământesc în Împărăția de o mie de ani cu templul său, curțile și multele detalii au fost măsurate în viziunea lui Ezechiel cu o sfoară de in și o trestie de măsurat (Ezechiel 40,3); pentru măsurarea cetății din aur (versetul 18) măsura potrivită era o trestie de aur.

Cetatea și porțile ei și zidul ei trebuiau măsurate, dar ca rezultat este dat numai dimensiunea cetății și a zidului; dimensiunile porților nu sunt făcute cunoscut. Aurul vorbește despre dreptatea dumnezeiască și iaspisul zidului (versetul 18) despre gloria dumnezeiască. Așa cum aurul este cel mai valoros dintre metale, tot așa este iaspisul (sau diamantul) cea mai prețioasă piatră prețioasă. Vedem deci că cetatea va fi măsurată cu trestia de aur, etalonul dreptății dumnezeiești, și rezultatul minunat este, că ea corespunde în totul tot acestei dreptăți.

16. - »Și cetatea este construită în formă de pătrat și lungimea ei este cât lățimea. Și a măsurat cetatea cu trestia: douăsprezece mii de stadii; lungimea și lățimea și înălțimea ei sunt egale.« - Suprafața cetății este deci un pătrat, ale cărei *dimensiuni egale* în lungime și lățime înseamnă simbolic *desăvârșire*. Dar se mai adaugă: »lungimea și lățimea și înălțimea ei sunt egale.« Prin faptul că și înălțimea are *aceeași dimensiune*, afirmația simbolică are putere de

exprimare și mai mare; cetatea este văzută în *desăvârșire absolută*. Acest rezultat minunat va fi cu totul după gândurile inimii lui Dumnezeu.

Măsurătoarea a dat 12.000 de stadii, acestea sunt mai mult de 2.000 de kilometri. Dacă am lua literalmente cele 12.000 de stadii, cetatea ar avea o extindere uriașă în lungime și în lățime; o asemenea înălțime este de neimaginat. Din aceasta vedem clar, că și aici numerele trebuie înțelese în înțelesul lor simbolic. Așa cum s-a amintit deja, numărul doisprezece arată desăvârșirea administrației de pe pământ. Ce impresionat pune înaintea ochilor noștri această descriere cu simbolica ei multiplă desăvârșirea, gloria, curăția și durabilitatea cetății sfinte! Aici putem vedea cum vede Dumnezeu Adunarea glorificată. El lasă să se măsoare cetatea – ea este proprietatea Lui; El o verifică – rezultatul arată, că totul la ea și în ea corespunde gândurilor Sale.

Dimensiunea zidului este dată prin 144 (12 x 12) de coți (versetul 17). Numărul 12 multiplicat cu 12 arată că și zidul este desăvârșit în toate părțile și în orice privință.

Materialul de construcție al cetății

18. - »Și structura zidului ei era de iaspis; și cetatea, de aur curat, asemenea sticlei curate.«

- Cu zidul ne-am preocupat deja la studiul versetului 12. Cetatea însăși este din aur curat, simbolul dreptății dumnezeiești. Noi am primit deja acum dreptatea dumnezeiască ca dar (Romani 5,17) și suntem pe deplin îndreptățiți din credință (Romani 5,1). Ea va ieși la iveală la noi, așa că natura nouă din noi poate s-o prezinte practic într-un mediu contrar (Efeseni 4,24). Dar cetatea este începând de la centrul ei și până la marginile cele mai îndepărtate ale ei din »aur curat«, limpede și transparent »asemenea sticlei curate«. Adunarea, nu îngerul, corespunde în totalitate naturii dumnezeiești. Totul din cetate corespunde Lui, în trăsătura Sa de caracter a dreptății. Pe pământul nou va locui dreptatea, dar Adunarea va fi dreptatea însăși, reprezentarea vie, minunată a dreptății dumnezeiești. Cu ce glorie a îmbrăcat El Adunarea Sa! Ea va reflecta natura lui Dumnezeu; aceasta ar trebui ea s-o facă și astăzi, dar ea a eșuat foarte mult în privința aceasta. Atunci însă va fi înfăptuit în chip minunat. Minunat adevăr!

Porțile perle și strada cetății

21. - »Și cele douăsprezece porți erau douăsprezece perle. Fiecare poartă era dintr-o singură perlă. Și strada cetății era de aur curat, ca sticla transparentă.« - Perla vorbește simbolic despre unitate, curăție, frumusețe și scumpătate. Porțile perle ne amintesc de gândurile Domnului referitoare la Adunarea Sa. El a văzut și vede frumusețe adevărată în ea, dar dragostea Lui i-a dat această frumusețe. Prețul unei perle frumoase și foarte prețioase (Matei 13,45-46) a depășit orice imaginație. Domnul »a vândut tot ce avea și a cumpărat-o«. În dragostea Sa »S-a dat pe Sine pentru ea« (Efeseni 5,25).

O perlă trebuie să aibă și o ramă, potrivită cu valoarea ei. Așa a văzut Ioan porțile, care constau fiecare dintr-o perlă, înzidite în ziduri de iaspis, care reprezintă simbolic gloria dumnezeiască. Pe fiecare din cele patru laturi ale cetății erau câte trei porți-perle. Din aceasta vedem că în acele timpuri viitoare frumusețea Adunării va putea fi văzută și admirată din toate direcțiile pământului.

Conform versetului 25 porțile nu se vor închide ziua, iar noapte nu va fi acolo. Porțile permanent deschise vorbesc despre deplina libertate. Ele arată de asemenea, că va fi o circulație permanentă între Ierusalimul ceresc și Ierusalimul pământesc. Porțile cetății de odinioară erau în mod normal închise noaptea, ca să nu pătrundă pe neobservate nici un dușman. Dar porțile cetății cerești nu trebuie să se închidă niciodată, căci întunericul nopții nu va fi niciodată peste ea.

Strada (nu străzile) cetății era din aur curat, asemenea sticlei transparente. Adunarea nu numai va reflecta strălucirea dreptății dumnezeiești, ci umblarea ei și căile ei vor fi în armonie *deplină*

cu ea. Cei mântuiți vor înainta pe strada *dreptății* desăvârșite în totală armonie cu gândurile lui Dumnezeu. Dreptatea este acum *peste noi* (Romani 3,22), ea va fi lucrată și *în noi* (Efeseni 4,24); noi o vom prezenta în veșnicie (Apocalipsa 21,18), și noi vom umbla și pe ea, pe strada dreptății (versetul 21). Această stradă din aur curat arată că sfințenia și dreptatea caracterizează, împodobește și înobilează toată umblarea noastră. Aurul simbolic »ca sticla transparentă« vorbește despre faptul, că umblarea dreaptă și căile drepte ale Adunării vor lăsa să se recunoască clar și din toate părțile ce este ea și ce înseamnă ea, nu numai în ochii lui Dumnezeu, ci realmente și înaintea ochilor tuturor: dreptatea lui Dumnezeu (2 Corinteni 5,21).

Nici un templu în cetate

22. - »Și nu am văzut templu în ea, pentru că Domnul Dumnezeu Cel Atotputernic și Mielul sunt templul ei.« - Un templu conduce la gândul, că prezența lui Dumnezeu se va găsi numai în partea dinlăuntru a templului și că numai anumiți oameni au voie să se apropie de El ca adoratori, în timp ce ceilalți trebuie să rămână la o anumită depărtare de El. Dacă nu este prezent nici un templu, atunci aceasta înseamnă că atunci tuturor le este oferit acces deplin și liber la Dumnezeu, fără intervenția unui preot sau a unui mijlocitor. Aici citim, că Domnul, Dumnezeu, Cel Atotputernic, va fi El Însuși Templul cetății, »și Mielul«. Numele Domnul, Dumnezeu, Cel Atotputernic (Jehova Elohim Șadai) cuprind împreună revelarea deplină, pe care Dumnezeu a dat-o despre Sine în Vechiul Testament. Sub Numele Jehova (sau Domnul), El a stat într-o anumită legătură cu părinții și poporul Israel; Dumnezeu (sau Elohim) este Creatorul neîngrădit, care prin Cuvântul puterii Sale a chemat totul la existență; ca Cel Atotputernic El stă maiestros peste toate împrejurările și peste toate autoritățile împotrivoare. La toate aceste nume și titluri dumnezeiești se mai adaugă: »și Mielul«. Dumnezeu și Mielul constituie însăși templul. Când Dumnezeu este în cetate și Mielul, în care locuiește trupește toată plinătatea dumnezeirii (Coloseni 1,19; 2,9) și aceasta este revelarea lui Dumnezeu (Ioan 17,23 – un loc, care în timpul acela se va împlini pe deplin), ce nevoie mai este atunci de un templu? Dumnezeul mare și sublim, care a guvernat și a lucrat din cele mai vechi timpuri, va fi atunci revelat într-o glorie vizibilă prin Miel. Prezența dumnezeiască se va simți pretutindeni, Dumnezeu și Mielul se vor revela în orice loc al cetății din aur.

Nici o lumină creată

23. - »Și cetatea nu are nevoie de soare, nici de lună, ca s-o lumineze; pentru că a luminat-o gloria lui Dumnezeu și lumina ei este Mielul.« - Nici o sursă de lumină independentă, dar nici creată – cum este soarele -, și nici o sursă de lumină dependentă, cum este luna, nu va fi necesară pentru cetatea cerească. Lumina ei este gloria lui Dumnezeu, și Mielul, care a murit pentru noi, este lampa din care va fi reflectată lumina gloriei dumnezeiești. El va face ca această lumină să lumineze peste orice parte a cetății. Sursa luminii este *Dumnezeu*, și *Mielul* face să lumineze lumina gloriei lui Dumnezeu. Cuvântul Miel menține trează în veșnicie amintirea de jertfa Sa, de lucrarea Sa la cruce.

Legătura cetății cu națiunile și cu împărații

24. - »Și națiunile vor umbla în lumina ei și împărații pământului îi vor aduce gloria lor.« - Mielul va răspândi lumina și va revela gloria lui Dumnezeu în mijlocul și înaintea Adunării glorificate, dar Adunarea va fi mijlocul prin care această lumină va merge în afară în lume. Națiunile vor umbla prin lumina ei. Împărații și națiunile vor onora și recunoaște cetatea

cerească, și ei îi vor aduce gloria și onoarea lor (versetele 24-26). Domnia cerului va fi atunci recunoscută fără nici o rezervă. Reședința guvernării va fi în mijlocul cetății, și împărații și națiunile în timpul Împărăției de o mie de ani vor savura pe deplin lumina strălucitoare a cetății minunate și cu plăcere și inimi mulțumitoare umplute de bucurie îi vor aduce dovezile respectului și onoarei. Dar ei nu vor intra niciodată în cetatea cerească. Adunarea va fi purtătorul luminii și donatorul binecuvântării pentru toată lumea, reședința domniei și guvernării peste pământul întreg.

Nici o noapte

25. - »Și porțile ei nicidecum nu vor fi închise ziua, pentru că noapte nu va fi acolo.« - Despre porțile permanent deschise am vorbit la studiul versetului 21. Cetatea însăși va fi umplută în interiorul ei cu lumină și glorie și acestea le va lăsa să fie văzute și în afară, o lumină, care niciodată nu va dispărea sau va slăbi în intensitate. Nici un nor și nici o umbră nu va acoperi lumina strălucitoare. Nu va mai fi nici o noapte cu întuneric, teamă și spaimă. Lunga și întunecata noapte a întunericului moral, care ne înconjoară astăzi, nu va mai fi. Pentru Adunare va începe o zi eternă.

Nici o necurăție

27. - »Și nimic întinat nu va intra nicidecum în ea, nici cine practică urâciune și minciună, ci numai cei scriși în cartea vieții Mielului.« - Răul și păcatul sub orice formă nu vor putea să intre în cetatea sfântă. Cineva, pe care este cea mai mică pată sau cea mai neînsemnată urmă a răului, nu va putea suporta lumina strălucitoare a gloriei dumnezeiești. Numai aceia care sunt scriși în cartea vieții Mielului vor intra în fericirea cerească și vor avea parte de ea. Cetatea simbolică, pe care noi o vedem în toată această descriere deosebit de frumoasă, este un tablou al Adunării; ea constă din totalitatea sfinților începând din ziua de Rusalii (Faptele Apostolilor 2) și până la răpire (1 Tesaloniceni 4). Dar acest verset pare să arate, că și alți sfinți cerești vor intra în cetate. După părerea noastră sfinții Vechiului Testament și martirii din timpul necazului cel mare vor avea intrare liberă. Cu toate că ei nu aparțin acelorora din care este constituită cetatea, ei vor avea totuși parte de fericirea locuitorilor. Potrivit cu capitolul 20,4 și ei vor domni o mie de ani împreună cu Hristos, și noi am văzut, că domnia va porni din cetate. Credința lui Avraam »aștepta cetatea care are temelii, al cărei meșter și ziditor este Dumnezeu« și care este în patria cerească, pe care el și ceilalți sfinți cu el, care erau străini pe pământ, o căutau prin credință (Evrei 11,10,13-16). Despre intrarea în cetate se vorbește și în capitolul 22,14: »Ferice de cei care își spală hainele, ca să aibă drept la pomul vieții și să intre pe porți în cetate!« În acest verset se numește o condiție pentru viitor. Hainele lor trebuie să fie spălate și prin aceasta, curate și albe (compară cu Apocalipsa 3,4.5.18; Isaia 61,10; Zaharia 3,3-5). În afară de aceasta ei trebuie să fie »scriși în cartea vieții Mielului«.

Cetatea sfântă, Ierusalimul, care a fost văzută și descrisă, este un simbol al Adunării, care este și mireasa, soția Mielului. În Isaia 60 este descris Ierusalimul *pământesc* din Împărăția de o mie de ani și în acest capitol minunat găsim multe paralele la această descriere a cetății *cerești*.